

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

Borgartún 29, 105 Reykjavík

Sími: 545 8800. Bréfasími: 545 8051

Netfang: nel@nel.is

Tilv.: 22030003

Ákvörðun nr. 35/2023

Þann 13. júní 2023 kom nefnd um eftirlit með lögreglu saman til fundar og tók eftirfarandi ákvörðun nr. 35/2023.

Málsatvik

Nefnd um eftirlit með lögreglu barst erindi frá [REDACTED] dags. 15. mars 2022. Í erindinu voru gerðar athugasemdir við starfshætti og framkomu starfsmanna LRH vegna atviks sem átti sér stað 11. mars sl. Í erindinu kom fram að kvörtunin snúi að „[...] því að hér hefur varðstjóri lögreglu sagt þriðja aðila frá því sem fer á milli mín og lögreglu í sakamáli og rýrt mitt mannorð með beinum aðdróttunum og beinlínis sagt að þeir muni koma í veg fyrir að ég geti verið eðlilegur starfsmaður innan fyrirtækisins.“

Nefnd um eftirlit með lögreglu fór ítarlega yfir erindi [REDACTED] og þau gögn sem henni bárust frá Lögreglustjóranum á höfuðborgarsvæðinu. Með hliðsjón af því hvernig málsatvikum var lýst í kvörtun [REDACTED] og þeim gögnum sem nefndin hafði undir höndum, taldi nefnd um eftirlit með lögreglu að uppi væru vísbendingar um mögulega ámælisverða eða refsiverða háttsemi starfsmanna lögreglu vegna meintrar upplýsingagjafar til þriðja aðila, sbr. 2. mgr. 35. gr. a. laga nr. 90/1996. Með hliðsjón af framangreindu taldi nefndin tilefni til að senda erindið til þóknanlegrar meðferðar hjá héraðssaksóknara.

Forsendur nefndarinnar

1.

Nefnd um eftirlit með lögreglu starfar á grundvelli VII. kafla lögreglulaga nr. 90/1996, sbr. breytingar á þeim með lögum nr. 62/2016. Helstu verkefni nefndarinnar, sbr. 1. mgr. 35. gr. a í nefndum lögum, eru að taka við kærum á hendur starfsmanni lögreglu fyrir ætlað refsivert brot við framkvæmd starfa hans annars vegar og taka við kvörtunum vegna starfsaðferða lögreglu eða framkomu starfsmanns lögreglu sem fer með lögregluvald hins vegar. Undir hið síðarnefnda falla kvartanir vegna háttsemi eða starfsaðferða sem ekki verða taldar refsiverðar en gætu meðal annars leitt til þess að lögreglumaður yrði áminntur í starfi eða æskilegar breytingar gerðar á starfsháttum og verklagi. Nefndin skal, sbr. 2. mgr. 35. gr. a, greina hvað felst í erindum sem henni berast og koma þeim til meðferðar hjá viðkomandi embætti.

Með vísan til framangreinds fellur það almennt ekki undir valdsvið nefndar um eftirlit með lögreglu að endurskoða eða fjalla um almennt mat lögreglu á beitingu úrræða á grundvelli lögreglulaga eða almennt um framkvæmd rannsóknar sakamála, beitingu rannsóknarúrræða eða um ákvarðanir handhafa ákærvalds um það hvort rétt sé að gefa út ákæru í máli. Hlutverk nefndarinnar er hins vegar að taka afstöðu til þess hvort um sé að ræða ámælisverðar starfsaðferðir eða framkomu lögreglumanna við framkvæmd slíkra verkefna. Í

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

Því felst nánar tiltekið (og til dæmis) að taka afstöðu til þess hvort kvartað sé yfir því að háttsemi þeirra starfsmanna lögreglu sem að máli komu hafi ekki verið í samræmi við eðlilega starfshætti eða lög eða hvort starfsaðferðir hafi að öðru leyti farið út fyrir það sem eðlilegt var í því tilviki.

2.

Þann 7. október 2022 var erindið sent héraðssaksóknara til meðferðar með ákvörðun nefndarinnar nr. 65/2022. Niðurstaða embættisins barst nefndinni þann 11. janúar 2023. Í niðurstöðunni kom fram að eftir yfirferð embættisins á gögnum málsins var það mat héraðssaksóknara að hætta skyldi rannsókn málsins með vísan til 4. mgr. 52. gr. laga um meðferð sakamála nr. 88/2008.

3.

Undir valdsvið nefndarinnar fellur hvernig tilteknir þættir lögreglustarfsins eru framkvæmdir eða ef lögregla lætur hjá líða að sinna lögmætu hlutverki sínu, sbr. 2. gr. laga nr. 90/1996, þ.e. að gæta almannaöryggis og halda uppi lögum og reglu, að leitast við að tryggja réttaröryggi borgaranna og stemma stigu við afbrotum og koma í veg fyrir athafnir sem raska öryggi borgaranna og ríkisins, vinna að uppljóstrun brota, stöðva ólögmæta háttsemi og fylgja málum eftir í samræmi við það sem mælt er fyrir um í lögum um meðferð sakamála.

4.

Nefnd um eftirlit með lögreglu fór ítarlega yfir erindið og þau gögn sem henni bárust frá Lögreglustjóranum á höfuðborgarsvæðinu og niðurstöðu héraðssaksóknara. Með hliðsjón af því hvernig málsatvikum var lýst í kvörtun [REDACTED] og þeim gögnum sem nefndin hefur undir höndum, telur nefnd um eftirlit með lögreglu að upplýsingagjöf starfsmanna embættisins til þriðja aðila samræmist ekki 22. gr. laga nr. 90/1996 og geti talist ásmælisverð. Nefndin beinir þeim tilmælum til Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu að taka málið til þóknanlegrar meðferðar, sbr. 2. mgr. 35. gr. laga nr. 90/1996.

Niðurstaða

Erindi [REDACTED] er sent Lögreglustjóranum á höfuðborgarsvæðinu til þóknanlegrar meðferðar

Reykjavík, 13. júní 2023

Margrét Einarsdóttir
varaformaður

Kristín Edwald
Kristín Edwald

Þorbjörg I. Jónsdóttir